Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 61/2025

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2025 - 2027*
(skrajne daty)
Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**HISTORIA REGIONU PODKARPACKIEGO**
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Humanistyczny
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Historii
Kierunek studiów	Turystyka Historyczna i Kulturowa
Poziom studiów	studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II semestr 3
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. Sabina Rejman prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne	**Liczba pkt. ECTS**
3	15		30						6

1.2. Sposób realizacji zajęć

☐ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) – Egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Ogólna wiedza nt. historii Polski

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Student zna najważniejsze wydarzenia z historii regionu podkarpackiego na tle wydarzeń z dziejów Polski oraz czynniki, które wpłynęły na obecny charakter tego obszaru
C2	Student potrafi samodzielnie formułować i rozwiązywać problemy z zakresu historii regionu podkarpackiego i/lub miejscowości w ujęciu chronologicznym lub problemowym
Cn	Student jest gotów do aktualizowania swojej wiedzy na temat historii regionu podkarpackiego oraz do dbania o jego dziedzictwo kulturowe

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	Student zna i rozumie złożone uwarunkowania geograficzne, historyczne, etnograficzne, religijne i kulturowe rozwoju współczesnej cywilizacji na terenie obecnego województwa podkarpackiego	**K_W01, K_W03**
EK_02	Student potrafi samodzielnie zdobywać i wykorzystywać wiedzę z zakresu historii regionu podkarpackiego z uwzględnieniem najnowszych ustaleń naukowych oraz na temat nowo powstających atrakcji turystycznych wykorzystujących dziedzictwo przeszłości	**K_U01**

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_03	Student potrafi samodzielnie formułować i rozwiązywać problemy badawcze dotyczące historii lokalnej i regionalnej, w ujęciu chronologicznym lub problemowym wykorzystując różnorodne metody i narzędzia badawcze	**K_U02, K_U06**
EK_04	Student jest gotów do krytycznej oceny i weryfikowania swojej wiedzy o historii regionu podkarpackiego	**K_K01**
EK_05	Student jest gotów do dbania o tradycję i dziedzictwo cywilizacyjne regionu podkarpackiego	**K_K02**

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Uwarunkowania geograficzne i demograficzne regionu podkarpackiego.
2. Nazwa, obszar i okres historyczny: Małopolska, Galicja, Podkarpacie, województwo podkarpackie.
3. Najstarsze dzieje regionu podkarpackiego.
4. Rzeczpospolita przedrozbiorowa.
5. Czasy zaborów.
6. II Rzeczpospolita.
7. Druga wojna światowa.
8. Okres powojenny.

B. Problematyka ćwiczeń, **konwersatoriów,** laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Znane rody magnackie i ich siedziby.
2. Życie w dworze szlacheckim.
3. Miasta i ich status prawny i gospodarczy – historia na wybranych przykładach – cz. 1.
4. Miasta i ich status prawno-gospodarczy – historia na wybranych przykładach – cz. 2.
5. Wieś, jej mieszkańcy i kultura ludowa.
6. Zróżnicowanie religijne – rok liturgiczny i obrzędowy różnych wyznań.
7. Świątynie różnych wyznań i obrządków.
8. Znani i zasłużeni dla regionu oraz miejsca z nimi związane.

9. Rozwój sieci komunikacyjnej.
10. Tradycje przemysłowe regionu podkarpackiego.
11. Ogrody Podkarpacia. Obiekty militarne.
12. Muzea i skanseny – tradycje, do których nawiązują.
13. Dzieła literackie związane z regionem.
14. Prezentacja prac zaliczeniowych.
15. Zaliczenia.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

Konwersatorium: projekt - przedstawienie opracowanego zagadnienia w formie prezentacji multimedialnej i dyskusja

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01	Projekt, egzamin ustny	WYKŁAD, KONWERSATORIUM
EK_ 02	Projekt	KONWERSATORIUM
EK_03	Projekt	KONWERSATORIUM
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	WYKŁAD, KONWERSATORIUM
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	KONWERSATROIUM

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Frekwencja, przygotowywanie się do zajęć – w tym w sposób szczególny do wyznaczonych tematów, praca zaliczeniowa nt. *Historia i jej materialne i niematerialne pozostałości w mojej/wybranej miejscowości.*

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	102
SUMA GODZIN	150
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- *Almanach podkarpacki,* red. J. Szkutnik, J. Świeboda, Rzeszów 1999.
- Chudziński E., *Regionalizm: idea, realizacje, instytucje,* Warszawa 2010.
- *Kanon krajoznawczy województwa podkarpackiego*, pod red.: Z. Cebuli, M. Jarosińskiej, A. Karczmarzewskiego, S. Polańskiego (red. prowadzący), A. Wesół, Rzeszów 2017.
- Kłos S., *Podkarpackie. Przewodnik po województwie*, Olszanica 2005.

- Podraza A., *Małopolska jako region historyczny (Rozważania na tle zainteresowań historią regionalną* [w:] *Małopolska. Regiony - Regionalizmy - Małe Ojczyzny*, t. I, Kraków 1999, s. 11-36 (udostępniane przez prowadzącego zajęcia).
- *Województwo podkarpackie. Przewodnik*, red. Ł. Mędrzycki, Warszawa 2008.
- *Województwo podkarpackie. Informator turystyczny,* red. J. Sołek, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca:

- Bobrowicz A., [współpr.. Bobrowicz I.], *Tam jeszcze słychać szept modlitw i bicie cerkiewnych dzwonów,* Pasłęk 2016.
- Broński K., *Problemy wykorzystania galicyjskiego dziedzictwa kulturowego w turystyce* [w:] *Życie codzienne, gospodarka, kultura i społeczeństwo polskie w latach 1772-1918: rozprawy z dziejów ziem polskich w okresie zaborów*, red. W. Łazuga i D. Szymczak, Poznań 2015, s. 297-314.
- *Encyklopedia Rzeszowa*, red. naczelny J. Draus, G. Zamoyski; zespół redakcyjny Z. Budzyński et al., Wydanie 2, Rzeszów 2011.
- Fras Z., *Galicja,* Wrocław 1999.
- Grad M. H., Kostuchowska M., *Podkarpacie: ogrody historyczne,* Rzeszów 2008.
- Karczmarzewski A., *Ludowe obrzędy doroczne w Polsce południowo-wschodniej*, Rzeszów 2011.
- Łoziński W., *Prawem i lewem. Obyczaje na Czerwonej Rusi w pierwszej połowie XVII wieku,* T. I i II, Kraków 1957.
- Michałowicz-Kubal M., *Zamki, dwory i pałace województwa podkarpackiego,* Targowiska 2006.
- Motyka A. [ks.], *Sanktuaria diecezji rzeszowskiej: jego ekscelencji księdzu Kazimierzowi Górnemu biskupowi rzeszowskiemu w roku kapłańskim 2010 z okazji 50-lecia kapłaństwa i 25-lecia sakry biskupiej*, Wydanie 3, Rzeszów 2010.
- Motyka K., *Podkarpackie ogrody i domy historyczne,* Rzeszów 2015.
- Potocki A., *Po tak wielu zostało tak niewiele: Żydzi w Podkarpackiem,* Rzeszów 2019.
- Potocki A., *Żydzi w Podkarpackiem,* Rzeszów 2004.
- *Sanktuaria Podkarpacia,* Lublin 2015.
- *Skarbnice przeszłości: najcenniejsze zbiory podkarpackich muzeów,* red. J. Garncarski, Krosno 2009.

- *Szlakiem cudów Podkarpacia. Przewodnik po miejscach niezwykłych i tajemniczych*, red. S. Sowa, Rzeszów 2011.
- Uliasz B., *Cmentarze, kwatery i mogiły wojenne na Podkarpaciu,* T. 1, 2, Rzeszów 2006.
- Wład J., *Miasta województwa podkarpackiego,* Mielec 2006.
  - „Skarby Podkarpackie", 2007- (czasopismo)
  - „Podkarpacka Historia" - projekt medialny, na który składają się: dwumiesięcznik „Podkarpacka Historia", 2014- (czasopismo), bezpłatne wydanie specjalne „Z dawnego Rzeszowa", portal https://www.podkarpackahistoria.pl/

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej